

Obsah

Předmluva / 5

Předmluva ke 4. vydání / 7

Úvod / 9

1. Tázání po člověku / 9
  - a) *Otázka a předvedění* / 9
  - b) *K problému metody* / 11
  - c) *Předporozumění a výklad* / 14
  - d) *Fenomén a reflexe* / 16
2. Dějinné pozadí / 20
  - a) *Člověk v řeckém myšlení* / 21
  - b) *Člověk v křesťanském myšlení* / 25
  - c) *Člověk v novověkém myšlení* / 28
  - d) *Antropologický obrat* / 32
    - 1) *Materialismus a evolucionismus* / 32
    - 2) *Existencialismus a personalismus* / 37
    - 3) *Fenomenologie a ontologie člověka* / 42

I. Vztah člověka ke světu / 47

1. Člověk a svět / 47
  - a) *Zaměření otázky* / 47
  - b) *Zkušenost se sebou ve zkušenosti se světem* / 49
2. Svět člověka / 51
  - a) *Pojem světa* / 51
  - b) *Zkušenost se světem* / 53
  - c) *Základní struktury světa* / 58
3. Chování člověka / 59
  - a) *Svět a prostředí* / 60
  - b) *Živočišné chování* / 61
  - c) *Lidské chování* / 64
  - d) *Základní svoboda* / 68

II. Sebeuskutečnění člověka / 71

1. Bytí sebou / 71
  - a) *Zkušenost s „Já“* / 71

- b) *Střed a celek* / 73
- c) *Vědomí* / 74
- 2. *Duchovní poznání* / 77
  - a) *Pojmové myšlení* / 78
  - b) *Soudící myšlení* / 83
  - c) *Usuzující myšlení* / 86
- 3. *Svobodné chtění* / 89
  - a) *Pojem svobody* / 91
  - b) *Problém svobody* / 92
  - c) *Zkušenost se svobodou* / 94
  - d) *Podstata svobody* / 96
  - e) *Námitky proti svobodě* / 99
- 4. *Mravní jednání* / 103
  - a) *Fenomén mravnosti* / 103
  - b) *Výklad mravnosti* / 104
  - c) *Dobro a hodnota* / 106
  - d) *Mravní hodnota* / 109
  - e) *Totalita a finalita* / 111
- 5. *Teorie a praxe* / 114
  - a) *K dějinám problému* / 114
  - b) *Vědění a chtění* / 117
  - c) *Funkce poznání* / 120
  - d) *Chtění a jednání* / 122

III. Podstata člověka / 127

- 1. *Tázání po podstatě* / 127
  - a) *Smysl tázání po podstatě* / 127
  - b) *Ontologická konstituce* / 129
- 2. *Problém těla a duše* / 131
  - a) *K dějinám problému* / 131
  - b) *Řecké myšlení* / 133
  - c) *Biblicko-křesťanské učení* / 133
  - d) *Problém v novověku* / 136
  - e) *Tělo a duše* / 139
- 3. *Duch jako duše těla* / 140
  - a) *Živý celek* / 141
  - b) *Základ celistvosti* / 144
  - c) *Duše jako formující princip* / 145
- 4. *Tělo jako médium ducha* / 146
  - a) *Médium činnosti a médium vyjádření* / 147
  - b) *Odpor média* / 148
  - c) *Duše a „Já“* / 150

- 5. Personální celek / 151
  - a) *Pojem osoby* / 152
  - b) *Osoba a personální vztah* / 155
  - c) *Personální bytí a nesmrtnost* / 156

IV. Seberozvinutí člověka / 159

- 1. Personální vztah / 159
  - a) *Interpersonalita* / 159
  - b) *Poznání a přijetí hodnoty* / 160
  - c) *Osoba a transcendence* / 163
- 2. Jednotlivec a společenství / 165
  - a) *Základní struktury* / 165
  - b) *Solidarita a subsidiarita* / 167
  - c) *Svoboda a společnost* / 169
- 3. Člověk a dějiny / 171
  - a) *Dějinnost* / 172
  - b) *Jednotlivost a obecnost* / 174
  - c) *Dějinné působení* / 175
  - d) *Dějinný pokrok* / 179
- 4. Tázání po smyslu a základ smyslu / 181
  - a) *Tázání po smyslu* / 181
  - b) *Smyslový celek* / 183
  - c) *Základ smyslu* / 184
- 5. Transcendence a náboženství / 186
  - a) *Transcendence člověka* / 186
  - b) *Podstata náboženství* / 187
  - c) *Uskutečňování transcendence* / 190

Poznámky / 193

Literatura / 197

Jmenný rejstřík / 205

Věcný rejstřík / 209

LIHOŤSKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUĐEJOVICÍCH
TEOLOGICKÁ FAKULTA
Knihovna
Košácká 4
370 01 České Budějovice